

շակերտութիւնը սկսել է բոյկոտի ենթարկել միսիօնարների դըպրոցները, նրանց կրօնական դասաւանդութիւնը», ¹⁾ ինչպէս լաւ է հին ըէժիմի տակ... երբ Միգինդներն ու Շարմտանները, ագռաւների պէս թափուած հայ ժողովրդի արեւնաքամ մարմնի վրայ, շահագործում էին նրա հոգեվարք գոյութիւնը՝ պրոգնիտիզմի, հաւատափոխութեան զաղրելի քարոզներով... O, die gute alte Zeit «Հին, բարի ժամանակները» անցան զնացին և միսիօնարական ու կապիտալիստական կեղեքիչ աներեսութիւնը դառնութեամբ ողբում է այժմ իր կորսուած հմայքը:

Միգինդի կարծիքով հայ հոգևորականն ու վաճառականը, ամբողջ ժողովուրդը, ամեն մի հայ յաւիտենօրէն մոլեգնած ու յեղափոխական է ի ծնէ, ի բնէ, անգամ էջմիածնի միաբանութիւնը արբած է «անկախ Հայաստանի» երազներով:

Եթէ Միգինդն ու Berliner Tageblatt-ը մոլորուած չեն չարամիտների թելադրութիւններից, այն ժամանակ նոցա մէջ հանգել է իրանց նախահաւ հայակեր Բիսմարկի թշուառ հոգին:

Լ Ո Ւ Ր Ե Ր

■ Կ. Պօլսի հայ թերթերը հրատարակեցին Իգմիրլեան սըրբազանի պատրիարքական առաջին կոնգակը, ուղղած Թիւրքիոյ Հայ ժողովրդին, հոգևորականներին, աշխարհականներին և բոլոր դասակարգերին: Կոնգակը գրուած է պահպանողական ոգով և յորդոր է կարդում Հայ հոգևորականութեանը՝ անարատ և անթերի պահպանել Հայաստանեաց եկեղեցու բոլոր աւանդութիւնները, կարգերը և կանօնները:

■ Ատրպատականի Նախավկայի վանքի շուրջը գտնուող հայերը Պարսկական անիշխանական դրութիւնից սարսափած դիմել են էջմիածնի ս. Տեղապահին, որպէսզի վանքի անօթները և արժէքաւոր իրերը փոխադրուեն Ռուսաստան, աւարառութեան չենթարկուելու համար, ինչպէս եղան Թիւրքիոյ մէջ վերջին ջարդի և թալանի միջոցին: Ս. Տեղակալը Մինօդի միջոցով պատուիրել է, որ յիշեալ վանքի Մասունքներն ու թանգարժէք իրերը առժամապէս Մայր-Աթոռ փոխադրուին:

■ «Գործ»-ում կարդում ենք, որ Տաճիկ կառավարութեան կարգադրութեամբ վերջին ժամանակներս գրաւում են Սսի մօտերքի հայ եկեղեցիների ու վանքերի կալուածները: Այս առի-

¹⁾ Երանի թէ այդպէս լինելու էՄԲ.

Թով հայ ժողովուրդը սաստիկ յուզուած է և Սսում հայոց կաթողիկոսի Թոյլաուլթեամբ միտինգ է կայացել գրաւման դէմ բողոքող: Հեռագիրներ են ուղարկուած պատրիարքարան և պարլամենտ: Սսի կաթողիկոսը մտադիր է հրաժարական տալ, եթէ ժողովրդի բողոքը նպատակին չհասնի:

Դոկտոր Տաղաւարեանը, որի մասին «Հայրենիք»-ը յայտնել էր իւր կարծիքը, բայց որի պատճառով նոյն Թերթի Թէ խմբագիրը և Թէ հրատարակիչը ենթարկուեցան «Մշակ»-ի մէջ Շահէն կոչուած Թղթակցի ամեն տեսակ լուտանքների և սպառնալիքների, իր բնաւորութեան խիստ յարմար մի գործողութիւն է կատարել. մի առկէնցիկայի ժամանակ՝ համբուրել է սուլթանի ձեռքը, հարիւր հազարաւոր անմեղ հայերի արիւնով ներկուած մի ձեռք. և այժմ միայն պօլսահայր ըմբռնելով «Հայրենիք»-ի մերկացումների ճշմարտութիւնը, հեռացրել է այդ ստորաքարը պասքիլանտին աղգային գործունէութեան ասպարէզից:

Մուշի երեսփոխան Էլիաս էֆ. ձեռնհաս պաշտօնեաներին ծրագիր մատուցանելով, առաջարկել է ոռոգել Մշոյ ընդարձակ դաշտը, պատճառաբանելով Թէ, եթէ ներկայ վիճակը շարունակուի, շրջակայ բնակիչները ստիպուած կը լինին գաղթել ուրիշ նահանգներ: (Ար.)

Նպաստի գումարները ինչի կը գործածուեն.— Բաբերդից գրած են աղգային պատրիարքարանին որ տեղւոյն քաղաքային ժողովը նպաստից Յանձնաժողովի կողմից ղրկած դրամները փոխանակ ամբողջութեամբ հացակարօտ և խեղճ գիւղացիներին բախշելու, յատկացրել է իբրև պատգամաւոր էջմիածին ղրկուած Պարզև վարդապետի ճանապարհածախսին: Աղգային պատրիարքարանը խիստ նամակով բացատրութիւն է պահանջել Թէ Բաղաքային ժողովից և Թէ առաջն. տեղապահ Պարզև վարդապետից այս ապօրէն կարգադրութեան համար և յանձնարարել է որ ծախսուած գումարը անմիջապէս ետ դարձուի տեղւոյն աղքատներին: (Ար.)

Իշխանուհի Ս. Արղութեանը իր կենդանութեան օրով հայոց բարեգործական ընկերութեան կտակել է Սանահնի մօտ գտնուած իր բոլոր հողերը և մի երկյարկանի տուն:

Էջմիածնի Դէորգեան ճեմարանի մանկավարժական խումբը վերջերս ծանր հարուած է կրել, զրկուելով իր ընկերակից Առաքել Մնացականեանից, որը երիտասարդ հասակում կնքեց իր մահկանացուն ամսոյս երեքին կարճատև հիւանդութիւնից յետոյ: Հանգուցեալը Նուխու գաւառի Վարդաշէն գիւղից էր: Սովորել էր Էջմիածնայ ճեմարանում, և նոյն դպրոցումն էլ վերջին երկու տարին վերակացուի պաշտօն էր վարում:

Կալկաթայում հրատարակուող «Armenia» թերթը հաղորդում է թէ պ. Ֆրանցը Բաֆֆու Ոսկի աքաղաղը անգլիերէն թարգմանել է և որ մտադիր է շուտով տպագրութեան յանձնել:

Ամերիկայի հրաժարած առաջնորդ Տ. Եզնիկ արքեպիս. Ապահոնին, որ այժմ Կ. Պօլիս է գտնուում, հիւանդացել է աջ կողմի կաթուած իջնելով: Յոյս կայ թէ շուտով կառողջանայ:

Լսուած է թէ մտադրութիւն կայ ջնջել օսմանեան երկիրներէց ուրիշ երկիրներ ուղարկուելիք ապրանքներից առնուած հարիւրին մէկ մաքսը և զինուորական սպառազինութեան անուանով գանձուած հարիւրին երկու ներքին մաքսը:

Անգլիական մի ընկերութիւն իրաւունք է խնդրել ստորերկրեայ երկաթուղի շինելու համար Կ. Պօլսի մէջ:

Ուղղում ենք տեղական «Մշակ», «Գործ» և «Հովիւ» թերթերի մի սխալ «Հայրենիք»ի դադարման մասին: «Հայրենիքը» դադարել է Խմբագրութիւնից անկախ պատճառներով և միայն առժամապէս և ոչ պարզապէս դադարել է, ինչպէս հաղորդել էին յիշեալ թերթերը:

